

Een vlaag van vrede

Voorgangers: Ds. Heleen Weimar en Christiaan Boers
Regenboogkerk Hilversum

Schriftlezing Oude Testament: Jesaja 32: 15-20

Schriftlezing Evangelie: Johannes 20: 19-23

Inleiding

In alle wijken van de Protestantse gemeente Hilversum wordt vandaag de serie *Vruchten van de Geest* afgesloten met 'vrede'.

In de Regenboogkerk wordt die vrucht geproefd vanuit het Johannesevangelie. "Vrede met jullie", zegt Jezus tot Zijn discipelen en blaast over hen heen. "Ontvang de heilige Geest...". Alles wat ons toegezegd werd in de afgelopen tijd via de vruchten, mag nu geogst worden.

Overweging

Iemand had twee zonen en toen hij stierf kregen beide zonen de helft van zijn land. Nu was de ene zoon rijk maar had geen kinderen, de ander had zeven zonen en was arm. Die nacht kon de rijke zoon niet slapen. Mijn vader heeft zich vergist, dacht hij, want ik ben rijk, maar mijn broer is arm en heeft geen land voor zoveel zonen. En hij stond op en ging weg om nog voor de dageraad de grenspalen te verzetten. Ook de arme zoon lag wakker die nacht. Mijn vader heeft zich vergist, dacht hij, want ik heb zeven zonen maar mijn broer is eenzaam. En hij stond op en ging op weg om nog voor de dageraad de grenspalen te verzetten. Toen de dag aanbrak ontmoetten zij elkaar. Ik zeg je, op die plaats zal de stad van de vrede verrijzen.

Gemeente van de Heer Jezus Christus, een vlaag van vrede heet het thema van deze Pinksterdienst. God komt ons vandaag rakelings nabij, of je het nu wilt of niet. Met een beetje goeie wil voel je een zuchtje wind langs je scheren, wapperen er een paar haren op je hoofd mee, denk je pas een paar tellen later: 'wat was dat nou?', Of laat je het verder maar voor wat het is.

Nee, grote kans vandaag dat God rakelings nabij komt, geloof het of niet.

Dat laatste is wel een punt, want het gedeelte dat wij hoorden uit het Johannesevangelie is de prelude op het ongeloof van Thomas die er niet bij was. De leerlingen waren blijkbaar niet voltallig bij elkaar op de avond van die eerste dag van de week. Het was diezelfde ochtend geweest dat Maria van Magdala en enkele leerlingen het lege graf hadden gezien. Ongeloof over wat daar zich had afgespeeld in het graf overheerste. De leerlingen hielden het voor gezien, maar Maria bleef.

En out of the blue werd het wit om haar heen. "Waarom huil je", had één van de witte gestalten gevraagd? Toen had ze omgekeken en had Jezus zien staan, zonder te weten dat Hij het was. "Wie zoek je", had toen die figuur daarop gevraagd, waarop Maria veronderstelde dat ze met de tuinman sprak en zoiets tegen hem zal hebben gezegd: "man, waar heb je de ter graf-gelegde heengebracht, ik wil hem meenemen". Maar ze had niet goed omgekeken en draaide zich nu werkelijk helemaal om, nadat haar naam genoemd werd. Toen herkende ze Jezus: "Rabbóenni". Ja, ze had Hem gezien en met die levensgrote ervaring gaat ze naar de leerlingen. Zodoende waren die een beetje op de hoogte.

Dus het was niet helemaal meer een verrassing, hoewel, Jezus in hun midden door slot en grendel heen. Is het niet voorstelbaar dat die beweging, die zich zo in de stilte voltrok, gepaard ging met een zachte vlaag van wind?

Alsof je een vacuüm verpakt pak koffie openknipt en pffffff, na een kort zuchtje vult de lucht zich met het aroma. Zoiets, de lucht in de ruimte van de leerlingen gaat bij binnenkomst van Jezus over van vacuüm naar een geurmélange van vrede. Alle zintuigen komen eraan te pas, niet alleen de *reuk*. Thomas mag later Jezus' lichaam op de *tast* verkennen, en het *horen* en *zien* van Jezus krijgen hun betekenisgeving in de blijheid die de leerlingen ten deel valt. En dan kómt er tot slot ook van binnenuit een vlaagje wind. Want Jezus blaast als een fluitist over zijn leerlingen heen en zegt: 'ontvang de heilige Geest'. Pasen en Pinksteren vallen op één dag. De spreekwoordelijke betekenis zoals wij dat dan zeggen, is dat iets dan niet en nooit mogelijk zal zijn, maar dat moet je nu net tegen Jezus niet zeggen. Op één dag, opstanding en aankondiging van verlaten, maar niet zonder de uitstorting van de heilige Geest, daarmee is de nieuwe schepping voltooid en God zag dat het goed was. De 1e en de 50e dag binnen 24 uur. Wonderlijke kwestie eigenlijk.

En daarmee komt voor ons hier in de Regenboogkerk een lange cyclus van lezingen uit Johannes tot een besluit. Vandaag is de finale met een denderend slotakkoord. Van alle vruchten die de Geest tot ons heeft laten komen in de afgelopen periode en waar Hilversum-breed van gesnoept en geproefd is, wordt de oogst tot slot nog met een laatste kers op de taart afgemaakt: Vrede.

Marsjak, een Russisch schrijver, keek eens naar het spel van kinderen. "Wat zijn jullie aan het spelen?", vroeg hij. "We spelen oorlog", riepen de kinderen. "Hoe kunnen jullie nu oorlog spelen", vroeg Marsjak verwonderd, "jullie weten toch hoe verschrikkelijk een oorlog is, speel liever vrede". "Ja, dat is goed", zeiden de kinderen. Maar na een tijdje kwamen ze terug en een kind vroeg: "Grootvadertje, hoe speel je vrede?"

Akelige actualiteit, die vraag. Daarover straks nog.

De vredegroet die Jezus bij binnenkomst uitspreekt, is een gewone groet uit die tijd. En nog steeds klinkt die in de straten van Israël als mensen elkaar begroeten. Sjaloem Alleichem. Alleichem sjaloem is dan het antwoord. Vrede moge over u komen. Over u de vrede.

Toch kunnen we de groet van Jezus zoals Johannes deze verwoordt niet los zien van de belofte die Hij eerder heeft gedaan. "Ik kom tot u", en dan vervolgens "vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u". Die groet van vandaag blijkt uiteindelijk de ultieme vervulling van die belofte te zijn. Eerst was die vrede nog gegeven gedurende Zijn leven, nu ontvangen de discipelen zijn vrede voor als Hij niet meer bij hen is. Een belofte voorbij Zijn lijden, voorbij hét lijden zou je kunnen zeggen.

Och, laten wij dat toch ook ervaren nu. Dat Gods vrede op ons neerdaalt. Dat wij getuige zijn van die vlaag van vrede die uit de hemel daalt. Vrede op vleugels, vrede in alles wat om vrede vraagt. Vrede die zich voorgoed wil nestelen onder ons als een duif en zij vanuit het hoge nest naar de gemeente ziet en koerend fluit: 'vrede zij met jullie'.

Kom, heilige Geest, Schepper, duif van vrede.

Zingen: Zij zit als een vogel, *Lied 701*

Voor de komende tijd zal zij daarboven blijven broeden. Zij, die de sleutel is tot ons verstaan van de nieuwe hertaling van de Bijbel. Zij die onze tongen losmaakt en dat wij elkaar daarmee inspireren in taal en teken. Zij die in ons midden is, wachtend en broedend op het moment dat de gemeente voluit en met al haar talenten en gaven haar vruchten uitdraagt. Volgende week ligt daar al meteen een kans als alle vacatures en vrijwilligerswerk en wat al niet aan te doene activiteiten gepresenteerd worden, hier. Je zou zo maar opeens kunnen merken dat die duif daar jou begeestert in een vlaag. Immers, niets brengt haar tot zwijgen, zongen we.

Dat moet ook wel, want anders blijft alles hetzelfde, zegt Jesaja. In dat mooie gedeelte dat we lezen wordt alles wat dor en droog is, getransformeerd tot boomgaard en woud en zal de gerechtigheid de vrede stichten.

Maar, en nu komt die lastige vraag van daarnet: we leven in een akelige actualiteit, 'hoe spelen we vrede?'

Immers, midden in het leven zijn wij door de dood omvangen, midden in de angst der hel.

Waarheen vluchten als die muil ons haast heeft verslonden, zo schrijft Luther. Hoe moeilijk zal voor miljoenen op de vlucht geslagen mensen die belofte van vrede een hopeloze slag in de lucht zijn?

Midden in het puin, midden in het AZC, midden in het verdriet en de wanhoop, midden in de frustratie. Als je ergens middenin zit, hoeveel procent zicht heb je dan op de toekomst? Hoeveel procent kans is er dat het Jeruzalem, stad van vrede op de grensvlakken ontstaat? Hoeveel moet een mens, een land, een volk doorstaan alvorens er sprake kan zijn van de rust van een oase?

Weet u, verschillende ellendes met elkaar vergelijken is ondoenlijk, moeten we ook niet doen.

Maar zowel de woorden van Jesaja als die van Jezus in het Johannesevangelie wijzen op een richting die nooit het kwaad of de ellende zullen ontkennen of miskennen. Integendeel, het kwaad is dichterbij dan ooit. Ook de discipelen zaten er middenin. Zoveel hoop was weggevaagd, zoveel uitzicht op bevrijding teniet gedaan, zoveel ongeloof had het overgenomen van geloof. Hoe moet dat verder met die beweging die hun meester had ingezet? Hoe houden we de reuring vast die ontstond, telkens als ze ergens kwamen en Hij de menigte in beroering bracht?

En tegelijk kwamen ze aan die vragen eigenlijk helemaal niet toe. Want angst had hun bij elkaar gedreven, zelfs zo dat het huis tot een vesting was gemaakt. Alles potdicht, vergrendeld. En daardoor opgesloten en middenin de angst. Menselijkerwijs begrijpelijk, maar Johannes wil het goddelijkerwijs insteken. Benoem het kwaad, onrecht, machtsmisbruik, ja alles wat aan de kaak gesteld dient te worden. Want de mens wordt immers op haar of zijn weg steeds aangevochten in de keuzes tussen goed en kwaad. Kwaad is hardnekkig, is soms onvergeeflijk. Maar vrucht dragen en daarmee vrede stichten zijn, oasebeheerder zijn, betekent allereerst: 'ga zaaïend de wereld in en vermeerder zo het Woord'.

Deze zending moeten we Pinksterachtig verstaan, volgens Johannes. Het is vooral leren om vrede te spelen. Lokaal, persoonlijk en wereldwijd. Vrede spelen betekent in contact blijven met het kwaad, niet het kwaad zodanig demoniseren dat je er alleen nog maar op afstand van blijft. Alles op slot doen is tevens je angsten opsluiten. Je helemaal overgeven aan de waan van de dag is Pasen en Pinksteren die ook op één dag vallen, uit elkaar halen. Iemand niet vergeven is de zaak bij het oude houden en dat is zonde.

Johannes gaat terug naar de oorsprong: "toen maakte de Heer God, de mens. Hij vormde hem uit stof, uit aarde en blies hem levensadem in de neus." Gods geest zweefde over de wateren én Gods geest werd als levensadem in de mens geblazen, het kan verkeren als alles opengaat en alles openstaat. Die opdracht geeft Jezus aan zijn discipelen mee. Leef, vergeef, spreek woorden van vrede, probeer de kwade machten te weerstaan met moed en liefde, doe het samen, doe het met vreugde. Zet al je zintuigen in om de vruchten van de Geest je te laten smaken.

Fluister het mij in, heilige Geest, ik zal het goede denken

Spoor mij aan, heilige Geest, ik zal het goede doen.

Verlok me, heilige Geest, ik zal het goede zoeken.

Geef me kracht, heilige Geest, ik zal het goede vasthouden.

Bescherm me, heilige Geest, ik zal het goede nooit verliezen.

Amen.